

VÄLIKYSYMYS 8/2012 vp

Sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen

Eduskunnalle

Terveys ja hyvinvointi ovat ihmiselle kaikkein tärkein asia. Turvallisuuden tunne syntyy siitä, että tarvittaessa lääkäriin pääsee ja ihmiset hoidetaan.

Kataisen ja Urpilaisen hallituksen vastuulla on reilun vuoden aikana ollut se, millaisen turvallisuuden tunteen ihmiset kokevat.

Suomalaiset käyvät jo ensi viikolla kuntavaleihin. Meidän mielestämme ihmisillä olisi oikeus tietää, kykeneekö hallitus takaamaan ihmisille terveydenhoidon. Missä on esityksenne?

Nyt te laitatte ihmiset äänestämään mielikuvien perusteella. Uudistus, vastuunkanto, vahva peruskunta ovat vain puheittenne retoriikka. Sanoilla ei hoideta yhtään sairasta. Ihmiset jonottavat lääkäriin, ja te vain kiistelette. Missä viipyy esityksenne terveyspalveluiden järjestämiseksi?

Hallituksen saamattomuus on saattanut palvelujen järjestämisvastuussa olevat kunnat tilanteeseen, joka käy ihmisille tuskalliseksi ja kunnille kalliiksi. Monissa kotikunnissa ja monissa maakunnissa palveluiden kehittämistyö on pysähtynyt. Kunnat odottavat hallitukselta esityksiä. Hallituspuolueiden keskenään ristiriitaiset näkemykset vaikeuttavat tilannetta. Kyvyttömyyttään hallitus peittelee nimeämällä työryhmiä ja selvitysmiehiä.

Pääministeri Katainen ilmoitti hallituskauden alkajaisiksi vaalikauden suurimmaksi rakenteelliseksi uudistukseksi ja miljardiluokan säästö-hankkeeksi kuntarakenneuudistuksen. Sitten min puheet säästöistä ovat laantuneet. Kuntaministeri Virkkunen on alistanut ihmisille tärkeim-

mät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut karttaharjoituksensa alle.

Hallitus oli kuulevinaan kuntia keväällä. Kunnat pakotettiin lausumaan vain kartoista johdattelien kysymysten ja puutteellisten tietojen pohjalta. Kunnilta ei kysytty, miten haluatte sosiaali- ja terveyspalvelut järjestää. Sen sijaan kunnilta lähinnä kysyttiin, minä vuonna haluatte, että suurkuntahanke toteutetaan teidän kunnassanne. Myös aika lausunnoille oli täysin riittämätön. Tämä oli kansanvallan ja kuntapäätäjien halveksintaa.

Kuntakartta sai tyrmäyksen kunnilta. Kunnat itse nostivat palveluiden järjestämisen rajoja tärkeämmäksi. Myös oikeuskansleri moitti hallitusta, joka lupasi järjestää pakon edessä uuden kuulemiskierroksen. Missä viipyy selvä esitys sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä, johon kunnat voisivat ottaa kantaa?

Kesäkuisessa tiedonannossaan hallitus vain toisti suurkuntaideologiaansa ja ilmoitti, että keskussairaaloita pyörittävät ja kymmeniä tuhansia ihmisiä työllistävät sairaanhoitopiirit lakkauteaan. Ette kertoneet mitä tulee tilalle.

Tyrmäyksen saanut kuntakartta puettiin uuteen muotoon: vahvan peruskunnan kriteereiksi. Vähintään 20 000 asukasta ja työssäkäyntikriteeri johtavat samaan lopputulokseen eli 70 suurkantaan. Vahvan kunnan kriteerit eivät perustuneet mihinkään tutkimuksiin. Lääkäriin pääsyä ja hyvää hoitoa ne eivät varsinkaan takaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammatillaiset ympäri Suomea pyörittivät epäuskoisina päi-

tään. Ihmiset olivat kauhuissaan: miten minun lähipalveluilleni ja kotikunnalleni käy?

Keskusta on alusta asti toistanut, että terveyspalvelut on hoidettava yhteistyössä. Hallitus on halunnut kieltää yhteistyön ja vasta viime viikoina tunnustanut, etteivät suurkunnatkaan selviä yksin. Yhteistyötä tarvitaan.

Keskustalla on selvä esitys terveyspalveluiden turvaamiseksi. Olemme esittäneet kotikunta-maakunta mallia. Ihmisen kokoisissa kotikunnissa järjestetään asuinviihtyvyyteen ja päivittäiseen elämään liittyvät palvelut. Terveyspalvelut järjestettäisiin yhteistyössä maakunnittain. Terveyskeskukset säilyvät tietenkin kotikunnissa, mutta rajan poisto perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon väliltä lopettaa ihmisten pömpöttelun.

Erityisesti julkinen sektori kärsii paikoin rajusta lääkäripulasta. Myös sairaanhoitajista ja muista hoivahenkilöistä on pulaa. Tämä koskee kaiken kokoisia kaupunkeja ja kuntia. Työvoiman saannin ja sijoittumisen kannalta tärkeintä on henkilökunnan työn tukeminen ja vetovoiman lisääminen julkisella sektorilla. Pelkkä kuntakoon kasvattaminen tuskin tekee kunnista houkuttelevampia työpaikkoja. Miten hallitus aikoo varmistaa, että hoitoalan ammattilaisia riittää tulevaisuudessa?

Jyrki Kataisen hallitus on sulkenut korvansa asiantuntijoilta. Suurkuntahanke ei ratkaise ter-

veyspalvelujen saatavuutta eikä säästä rahaa. Palvelut huononevat, ja ihmisiä pompotellaan luukulta toiselle. Uhkana on, että palvelut karkaavat entistä kauemmas.

Nyt on selvinnyt, että pääministeri Senaatintorin kupeessa piirtelee harpilla Suomeen uusia kuntarajoja. Lyhenevätkö jonot keskuskaupungeissa, jos teidän harppinne leikkaa itsenäisen elämän palvelunsa hyvin järjestäviltä kehyskunnilta? Päinvastoin, palvelut huononevat niin keskuskaupungeissa kuin ympäröivässä maakunnassa, kun te siirrätte ihmisiä hoitojonon jatkoksi.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Pystyykö hallitus tuomaan esityksen sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä ennen kunnallisvaaleja,

miten hallitus aikoo turvata ihmisten tärkeät peruspalvelut sosiaali- ja terveydenhuollossa,

miten hallitus aikoo varmistaa hoitohenkilöstön riittävyyden julkisissa terveyspalveluissa ja

onko hallitus toimintakykyinen?

Helsingissä 12 päivänä lokakuuta 2012

Kimmo Tiilikainen /kesk
Mikko Alatalo /kesk
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Lasse Hautala /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Timo Kalli /kesk
Anne Kalmari /kesk
Elsi Katainen /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Esko Kiviranta /kesk
Katri Komi /kesk
Timo V. Korhonen /kesk

Seppo Kääriäinen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Jari Leppä /kesk
Mika Lintilä /kesk
Markus Lohi /kesk
Eeva-Maria Maijala /kesk
Aila Paloniemi /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Arto Pirttilahti /kesk
Tuomo Puumala /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Juha Rehula /kesk
Eero Reijonen /kesk

VK 8/2012 vp — Kimmo Tiilikainen /kesk ym.

Markku Rossi /kesk
Simo Rundgren /kesk
Annika Saarikko /kesk
Mikko Savola /kesk
Juha Sipilä /kesk

Ari Torniainen /kesk
Tapani Tölli /kesk
Mirja Vehkaperä /kesk
Anu Vehviläinen /kesk